

١٠٥٢٩٥

دانشگاه تهران

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

دانشکده ادبیات علوم انسانی

گروه علوم تربیتی

پایان نامه تحصیلی برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

بررسی وضعیت و روابط بین متغیرهای کمال گرایی ، انگیزه
پیشرفت ، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان
کارشناسی شرکت کننده در آزمونهای آزمایشی کارشناسی
ارشد برگزار شده در موسسات آموزشی در تهران

استاد راهنما:

دکتر یدا... جوادی

استاد مشاور:

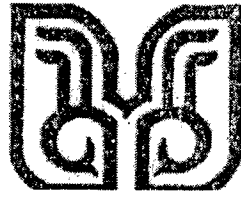
دکتر سید حمید رضا علوی

مؤلف:

خاطره خردمند

شهریور ۸۶

۱۰۵۲۹۵

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

این پایان نامه به عنوان یکی از شرایط احراز درجه کارشناسی ارشد به

گروه: علوم تربیتی

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

دانشگاه شهید با هنر کرمان

تسلیم شده است و هیچگونه مدرکی به عنوان فراغت از تحصیل دوره مزبور شناخته نمی شود.

دانشجو: خرفه نسیم

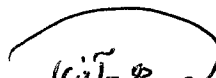
استاد راهنما: میرا - جواد

دور ۱:

دور ۲:

دور ۳:

۱۳۸۷ / ۱۲ / ۱۷

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی یا نماینده دانشکده: پ - آزما

تقدیم:

به روح بزرگوار مادرم

آخر هر انتظارم	مادرم تنها بهارم
خیز و بنگر اشک و آهم	ای که بودی تکیه گاهم
سایه اش روی تو افتاد	چون نهالت پا گرفت و
سایه در ماتم رها ماند	رخت بستی سوی یار و
ای وجودم پر ز محنت	ای وجودت پر ز مهر
میوه عمر گرانت	کاش بودی تا ببینی
یا دل آشفته حالم	کاش آرزوهای محالم
یا زغم بی رنگ می شد	با عزیزم دفن می شد
یا به دنبالش جدایی ها نبود	کاش آشنایی ها نبود
محفلی در ماتم مادر نبود	کاش در دایره تقدیر عشق

تقدیر:

سپاس و ستایش حکیم راستین و دانای حقیقی را که رهتوشه دانش در کوله بار اشرف آفریدگان خویش نهاد و او را شایستگی مقام خلیفه الهی ارزانی داشت. و سپاس همه آنان را که خوشه چین معرفتشان بوده ام و آموختن را به گونه ای مدیون فضل و کرم آنانم.

جناب آقایان دکتر یدا... جوادی و سید حمیدرضا علوی

در امتداد بیکرانه انسانیت همراه با لحظه های تودیع درس معرفت، کلام عارفانه تان را پاس می دارم، که منادی واژگان عدالت بود و منشاء خاستگاه بلاغت، بدون شک پند و حکمت شما، تعلیم و ارشاداتان، تشریف و کرامتتان و همه آن لطفهای درخشان و شریفی که در هنگام حضورم در مکتب خانه انسانیت، مرا در جهانی از معرفت و معانی بلند ایمان فرو برد، تبلور بصیرت شماست که از صحابه راستین دانش و بینش بشریتید.

سپاسگذار تمام راهنماییهایتان می باشم.

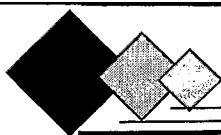
پژوهش حاضر به بررسی وضعیت و روابط بین متغیرهای کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان کارشناسی شرکت کننده در آزمونهای آزمایشی کارشناسی ارشد برگزار شده در موسسات آموزشی در تهران پرداخته است. هدف آن مشخص نمودن روابط و مدل رگرسیونی موجود در بین متغیرهای فوق الذکر می باشد. نمونه به شیوه نمونه گیری طبقه ای نسبتی تصادفی از دو موسسه پارسه و ماهان جمع آوری گردید. جهت گردآوری اطلاعات از آزمون کمال گرایی اوئنز، انگیزه پیشرفت هرمنس، اضطراب امتحان TAI و تراز کسب شده در اولین کنکور آزمایشی برگزار شده به عنوان ملاک پیشرفت تحصیلی استفاده شد. در سطح آمار استنباطی با استفاده از همبستگی پیرسون و تجزیه و تحلیل رگرسیون، داده ها مورد بررسی قرار گرفت و نتایج زیر بدست آمد:

کمال گرایی مثبت با میانجیگری انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم نشان می دهد.
کمال گرایی منفی با میانجیگری اضطراب امتحان با انگیزه پیشرفت رابطه معکوس دارد.
کمال گرایی منفی با میانجیگری انگیزه پیشرفت به صورت معکوس با پیشرفت تحصیلی رابطه معکوس دارد.

کلید واژگان: کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان، پیشرفت تحصیلی

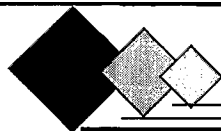
" فهرست مطالب "

صفحه	عنوان
فصل اول: طرح مساله	
۱	— مقدمه
۱	۱-۱- موضوع پژوهش
۲	۱-۲- بیان مساله
۳	۱-۳- اهمیت و ضرورت
۴	۱-۴- هدف های تحقیق
۴	۱-۵- پرسش های تحقیق
۵	۱-۶- تعریف اصطلاحات و مفاهیم
فصل دوم: بررسی پیشینه مساله	
۷	— مقدمه
۷	۲-۱- کمال گرایی
۹	۲-۲- تعریف کمال گرایی
۱۲	۲-۳- نظریه های کمال گرایی
۱۶	۲-۴- رشد و تحول کمال گرایی
۱۹	۲-۵- ویژگی های کمال گرایی
۲۴	۲-۶- ابعاد کمال گرایی
۲۷	۲-۷- سنجش کمال گرایی
۲۹	۲-۸- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور در زمینه کمال گرایی
۳۲	۲-۹- تحقیقات انجام شده در ایران در زمینه کمال گرایی
۳۵	۲-۱۰- انگیزه پیشرفت
۳۶	۲-۱۱- انگیزه و انگیزش
۳۹	۲-۱۲- تعریف انگیزه پیشرفت

- ۳۹- ۱۳-۲- ماهیت انگیزه پیشرفت
- ۴۱- ۱۴-۲- انگیزش درونی و انگیزش بیرونی
- ۴۲- ۱۵-۲- ویژگی افراد دارای انگیزه پیشرفت بالا
- ۴۴- ۱۶-۲- تاریخچه تحقیقات مربوط به انگیزه پیشرفت
- ۴۸- ۱۷-۲- رویکردهای انگیزش
- ۵۰- ۱۸-۲- مباحث نظری مربوط به انگیزه پیشرفت
- ۵۶- ۱۹-۲- آموزش انگیزه پیشرفت
- ۵۸- ۲۰-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت با سایر جنبه های زندگی
- ۵۸- ۲۱-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت با شیوه های فرزندپروری
- ۶۰- ۲۲-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی
- ۶۰- ۲۳-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت و شغل
- ۶۰- ۲۴-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت و جنسیت
- ۶۲- ۲۵-۲- ارتباط بین انگیزه پیشرفت و منبع کنترل
- ۶۳- ۲۶-۲- ارتباط انگیزه پیشرفت و تفاوت های قومی
- ۶۳- ۲۷-۲- راهکارهای پیشنهادی در جهت ایجاد انگیزه پیشرفت
- ۶۵- ۲۸-۲- سنجش انگیزه پیشرفت
- ۶۸- ۲۹-۲- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور در زمینه انگیزه پیشرفت
- ۷۲- ۳۰-۲- تحقیقات انجام شده در ایران در زمینه انگیزه پیشرفت
- ۷۵- ۳۱-۲- اضطراب امتحان
- ۷۶- ۳۲-۲- تعریف اضطراب
- ۷۹- ۳۳-۲- دیدگاههای نظری درباره مبنای روانشناختی اضطراب
- ۸۲- ۳۴-۲- تفاوت ترس- اضطراب و استرس
- ۸۳- ۳۵-۲- امتحان
- ۸۳- ۳۶-۲- اضطراب امتحان
- ۸۴- ۳۷-۲- مولفه های اضطراب امتحان

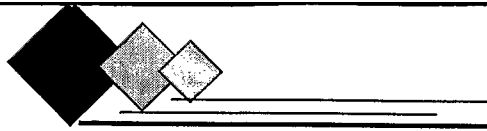

- ۸۶ - ۳۸-۲- سبب شناسی اضطراب امتحان
- ۸۷ - ۳۹-۲- شیوع اضطراب امتحان
- ۸۸ - ۴۰-۲- مدلها و نظریه های اضطراب امتحان
- ۹۳ - ۴۱-۲- نظریه اسناد و اضطراب امتحان
- ۹۵ - ۴۲-۲- روشهای کاهش اضطراب امتحان
- ۹۸ - ۴۳-۲- ابزارهای سنجش اضطراب امتحان
- ۱۰۰ - ۴۴-۲- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور در زمینه اضطراب امتحان
- ۱۰۳ - ۴۵-۲- تحقیقات انجام شده در ایران در زمینه اضطراب امتحان
- ۱۰۷ - ۴۶-۲- پیشرفت تحصیلی
- ۱۰۸ - ۴۷-۲- تعاریف پیشرفت تحصیلی
- ۱۰۸ - ۴۸-۲- عوامل تاثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی
- ۱۱۰ - ۴۹-۲- عوامل فردی و عملکرد تحصیلی
- ۱۱۳ - ۵۰-۲- عوامل خانوادگی - اجتماعی و عملکرد تحصیلی
- ۱۱۹ - ۵۲-۲- عوامل آموزشی و عملکرد تحصیلی
- ۱۲۰ - ۵۳-۲- نتیجه گیری

فصل سوم: روش پژوهش

- ۱۲۳ - مقدمه
- ۱۲۳ - ۱-۳- متغیرهای مورد بررسی
- ۱۲۳ - ۲-۳- روش تحقیق
- ۱۲۴ - ۳-۳- جامعه آماری، نمونه آماری و روش نمونه گیری
- ۱۲۷ - ۴-۳- ابزارهای اندازه گیری
- ۱۳۲ - ۵-۳- طرح جمع آوری داده ها
- ۱۳۲ - ۶-۳- شیوه تحلیل داده ها

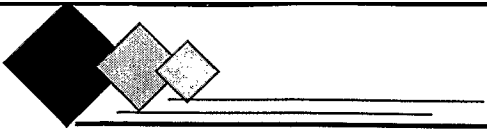

فصل چهارم: تحلیل داده ها

۱۳۵	— مقدمه
۱۳۵	۱-۴- توصیف وضعیت متغیرها
۱۴۴	۲-۴- بررسی پرسش ها

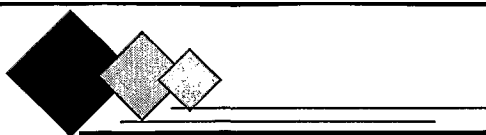
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۴۹	مقدمه
۱۴۹	۱-۵- نتیجه گیری
۱۶۴	۲-۵- بحث و بررسی
۱۶۶	۳-۵- پیشنهادها
۱۶۷	۴-۵- توصیه ها
۱۶۸	۵-۵- محدودیت ها
۱۶۹	— فهرست منابع فارسی
۱۸۰	— فهرست منابع انگلیسی
۱۸۴	پیوست ها

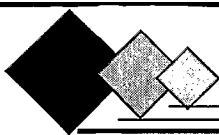
فهرست جداول

- جدول ۱-۳-جامعه آماری دانشجویان کارشناسی ثبت نام کننده در موسسات آموزشی پارسه و ماهان
به تفکیک موسسه و رشته ۱۲۵
- جدول ۲-۳-نمونه آماری دانشجویان کارشناسی ثبت نام کننده در موسسات آموزشی پارسه و ماهان به
تفکیک موسسه و رشته ۱۲۷
- جدول ۱-۴-جدول توزیع فراوانی کمال گرائی مثبت در آزمودنیها ۱۳۸
- جدول ۲-۴-جدول توزیع فراوانی کمال گرائی منفی در آزمودنیها ۱۴۰
- جدول ۳-۴-جدول توزیع فراوانی انگیزه پیشرفت در آزمودنیها ۱۴۲
- جدول ۴-۴-جدول توزیع فراوانی اضطراب امتحان در آزمودنیها ۱۴۴
- جدول ۵-۴-نتایج تحلیل رگرسیون متغیر اضطراب امتحان بر کمال گرائی منفی ۱۴۷
- جدول ۶-۴-نتایج تحلیل رگرسیون متغیر انگیزه پیشرفت بر متغیر کمال گرائی مثبت ۱۴۸
- جدول ۷-۴-نتایج تحلیل رگرسیون متغیر انگیزه پیشرفت بر متغیر کمال گرائی منفی ۱۴۹
- جدول ۸-۴-نتایج تحلیل رگرسیون متغیر پیشرفت تحصیلی بر متغیر کمال گرائی منفی ۱۵۰
- جدول ۹-۴-نتایج تحلیل رگرسیون متغیر پیشرفت تحصیلی بر متغیر انگیزه پیشرفت ۱۵۱

فهرست نمودارها

۱۳۹	نمودار ۴-۱- نمودار دایره ای کمال گرائی مثبت
۱۴۱	نمودار ۴-۲- هیستوگرام کمال گرائی مثبت
۱۴۱	نمودار ۴-۳- نمودار دایره ای کمال گرائی منفی
۱۴۱	نمودار ۴-۴- هیستوگرام کمال گرائی منفی
۱۴۳	نمودار ۴-۵- نمودار دایره ای انگیزه پیشرفت
۱۴۱	نمودار ۴-۶- هیستوگرام انگیزه پیشرفت
۱۴۵	نمودار ۴-۷- نمودار دایره ای اضطراب امتحان
۱۴۱	نمودار ۴-۸- هیستوگرام اضطراب امتحان

فهرست شکل ها

- شکل ۱-۲- دوام کمال گرائی (نقل از شافران و همکاران، ۲۰۰۲) ۲۵
- شکل ۱-۵- نیمرخ روابط بین متغیرهای کمال گرائی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی ۱۶۹

فصل اول

• طرح مسأله

یکی از نظام های مهم و موثر در جهان امروز و آینده، نظام آموزشی هر کشور میباشد. نظامی که موضوع اساسی و محور اصلی آن «انسان است و تعلیم و تربیت وی» نظامی که از یک سو تربیت انسانهای سالم، مومن و متعادل را برعهده دارد و از سوی دیگر به تربیت و تامین نیروی انسانی مورد نیاز جامعه می پردازد. در جوامع امروزی تربیت نیروی انسانی از سمت تربیت نیروی کارگر به سمت تربیت نیروی کارآفرین میل پیدا کرده است به عبارت دیگر تلاش در جهت افزایش نیروهای انسانی است که به جای نیروی دست از نیروی فکر جهت پیشرفت و ارتقاء استفاده می کنند. لذا تشویق ها و تلاش های سیستم آموزشی و خانواده در جهت سوق دادن افراد به ادامه تحصیل و ایجادنیروهای خلاق می باشد ارتقاء تحصیلی و دستیابی به مدارج بالاتر، فراگیران را به شرکت در موسسات آموزشی و صرف هزینه و وقت جهت آماده شدن برای کنکور سوق می دهد، لذا همه فراگیران از انگیزه لازم برای پیشرفت برخوردارند اما چه چیز وجود دارد که گروهی به کسب رتبه های بالا نائل می شوند و گروهی شکست را تجربه می کنند چنین به نظر می رسد که ویژگی خاص دیگری در این افراد وجود دارد که در ایجاد تمایز بین دو گروه نقش آفرینی می کند. به نظر می رسد ویژگی بارز آنها درونی بودن انگیزه ها و کمال گرایی آنها می باشد که با وضع استانداردها و معیارهای معقولانه، منطقی و همخوان با استعدادهایشان به پیشرفت مورد نظرشان نائل می شوند.

۱-۱- موضوع پژوهش

بررسی وضعیت و روابط بین متغیرهای کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان کارشناسی شرکت کننده در آزمون های آزمایشی کارشناسی ارشد برگزار شده در موسسات آموزشی در تهران

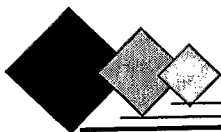
نهاد خانواده و به دنبال آن محیط آموزشی به عنوان بستر شکل دهنده کمال گرایی در افراد می باشند. والدین و به دنبال آن معلمان اولین تاثیر گذارها در ایجاد خودآرمانی می باشند. والدین با توجه به گذشته خود و میزان موفقیت ها و شکست هایشان و با توجه به آرزو و آرمانهای از دست رفته خودشان بدون در نظر گرفتن توانائی های فرزندانشان آینده ای مطابق با خواسته های خودشان برای فرزندانشان ترسیم می کنند. چنانچه این معیارها با توانائی های بالقوه کودک (خود واقعی) همخوان باشد، زمینه ساز شکل گیری ویژگی کمال گرایی مثبت می شود و چنانچه معیارهای غیرمعقولانه ای در نظر گرفته باشند فرد را در استرس و تنش و اضطراب مداوم در جهت تلاش برای دستیابی به این معیارها وادار می سازد (پناهی، ۱۳۸۳). خانواده در وهله اول و به دنبال آن اجتماع و محیط آموزشی در شکل گیری زمینه های انگیزه ای فرد موثرند. به عبارت دیگر اینکه فرد یادگیری و آموختن را به صرف علاقه شخصی برای پیشرفت دنبال نماید یا تنها برای مورد تائید و تحسین قرار گرفتن، رقابت و پیشی گرفتن و یا عقب نماندن از قافله دانش تلاش نماید، به زبان ساده تر منبع رفتارش به انگیزه های درونی برگردد یا انگیزه های بیرونی.

افراد به واسطه ویژگی کمال گرایی مثبت، انگیزه های درونی برای پیشرفت دارند به عبارت دیگر این بعد شامل انتخاب انتظارات و اهداف واقع گرایانه و معقول است و با نیاز به پیشرفت برانگیخته می شود، افراد با عزت نفس بالا در جهت رفع موانع و برطرف کردن نقائص در جهت بالا رفتن از پله های ترقی تلاش می کنند. افراد با ویژگی کمال گرایی منفی، معیارهای غیرمعقولانه و غیرمنطقی و سطح بالایی را در نظر می گیرند و همواره با دید منفی و خود انتقادی به اعمال و نتایج خود توجه می کنند این افراد نه به خاطر میل به پیشرفت و ترقی بلکه به خاطر ترس از شکست برانگیخته می شوند (هماچک، ۱۹۷۸). در این پژوهش آزمودنیهایی مورد بررسی قرار گرفته اند که یا به واسطه میل درونی و انگیزه پیشرفت بالا یا به واسطه اجبار خانواده و اجتماع در جهت پیشرفت به مدارج بالاتر تلاش می کنند و به واسطه رقابت تنگاتنگی که در کنکورهای کارشناسی ارشد مشهود است، اضطراب امتحان در آنها ملموس است، لذا در این پژوهش تلاش بر این است که نحوه وضعیت و روابط بین متغیرهای کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی (رتبه کنکورهای آزمایشی برگزار شده در موسسات آموزشی مذکور) بررسی شود؟

نظام آموزش و پرورش از ارکان مهم تربیتی جامعه می باشند که مسئولیت عظیم باروری و شکوفائی توانائی های نسل های کنونی و آتی جوامع را برای نیل به رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی برعهده دارد. عوامل بسیاری در سطح آموزش با یکدیگر عمل می کنند تا یادگیری و پیشرفت تحصیلی برای دانش آموز حاصل شود. زمینه خانوادگی، معیارها و انتظارات والدین، انتظارات معلمان، انگیزه های فراگیران، درک معلمان از توانائی کلاس، روش های تدریس، برنامه های درسی و ... همه و همه در این شبکه تاثیرات دخالت دارند. اما با این حال آنجا که انگیزه ها قوی بوده اند بدون نیاز به هیچ یک از عوامل فوق موفقیت حاصل شده است (کایلدوز و پست لت وایت^۱، ترجمه فرزاد، ۱۳۷۰). مک کلند می گوید: اگر فرض شود که رشد اقتصادی یک ملت با ایفای موفقیت آمیز نقش کارآفرینی افراد آن جامعه رابطه دارد می توان نتیجه گرفت که پیشرفت اقتصادی آن جامعه در گروه تعداد افرادی است که به حرفه کارآفرینی روی می آورند. وی در ادامه می گوید: این امر تابع میزان علاقه به موفقیت در جامعه و تعداد افرادی است که نیاز به موفقیت بالا دارند. از آنجا که وی معتقد است که انگیزه پیشرفت و کمال طلبی قابل تعلیم و آموزش می باشد توصیه می کند بسترهای شکل گیری آن ها در جامعه قوی تر شود (مک کلند، ۱۹۸۲). لذا آگاهی والدین در وهله اول در جهت شناخت توانائی ها و علائق فرزندان شان در جهت ترسیم معیارهای منطقی و معقولانه با توجه به توانائی های بالقوه آنها ضروری است. از آنجا که والدین با ورود به عرصه تحصیل و ملاک و معیار قرار دادن نمره بیست اولین سنگ بناهای شکل گیری کمال گرایی مثبت و منفی را با در نظر گرفتن پاداش ها در صورت رسیدن به معیار مورد نظرشان و یا مورد مقایسه قرار دادن کودک با همسالان آشنایش شکل می دهند، ضروری به نظر می رسد که اهمیت درونی کردن انگیزه های کودک و سوق دادن آنها به سمت کمال گرایی مثبت با کمک مشاوران آموزشی برای والدین محرز شود تا با همسو شدن اهداف مدرسه و خانه با توجه به توانائی های بالقوه افراد به سمت جامعه ای پیش می رویم که افراد کارآفرین و با انگیزه های قوی در سطح گسترده ای از مشاغل داشته باشیم و بتوانیم پله های ترقی و پیشرفت را به سوی جامعه ای توسعه یافته با سرعت بیشتر طی کنیم.

¹ - Caildoz & Pest let white

۱-۴- هدف ها

- تعیین رابطه بین کمال گرایی و اضطراب امتحان
- تعیین رابطه اضطراب امتحان و انگیزه پیشرفت
- تعیین رابطه بین کمال گرایی و انگیزه پیشرفت
- تعیین رابطه بین انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی
- تعیین رابطه بین کمال گرایی و پیشرفت تحصیلی
- تعیین وضعیت رگرسیونی بین متغیرهای کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی

- تعیین میزان کمال گرایی دانشجویان شرکت کننده در آزمون های آزمایشی موسسات آموزشی
- تعیین میزان اضطراب امتحان دانشجویان شرکت کننده در آزمون های آزمایشی موسسات آموزشی
- تعیین میزان انگیزه پیشرفت دانشجویان شرکت کننده در آزمون های آزمایشی موسسات آموزشی

۱-۵- سوال ها

سوال های اصلی تحقیق

- آیا کمال گرایی با اضطراب امتحان رابطه دارد؟
- آیا کمال گرایی با انگیزه پیشرفت رابطه دارد؟
- آیا اضطراب امتحان با انگیزه پیشرفت رابطه دارد؟
- آیا انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی رابطه دارد؟
- آیا کمال گرایی با پیشرفت تحصیلی رابطه دارد؟
- وضعیت مدل رگرسیونی بین متغیرهای کمال گرایی، انگیزه پیشرفت، اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی کدام است؟

سوال فرعی تحقیق

- دانشجویان شرکت کننده در آزمون های کنکور آزمایشی موسسات آموزشی از نظر کمال گرایی در چه سطحی می باشند؟

- دانشجویان شرکت کننده در آزمون های کنکور آزمایشی موسسات آموزشی چه میزان انگیزه پیشرفت دارند؟

- دانشجویان شرکت کننده در آزمون های کنکور آزمایشی موسسات آموزشی چه میزان اضطراب امتحان دارند؟

۱-۶- تعریف اصطلاح ها و مفاهیم

۱-۱-۶- کمال گرایی

تعریف نظری: کمال گرایی «شبکه از شناختها» می باشد که شامل توقعات، انتظارات، تفسیر رویدادها و ارزشیابی خود و دیگران می باشد. کمال گرایان کسانی هستند که ملاک هایشان فراتر از حصول یا عقل است، افرادی هستند که به طور وسواسی و با سماجت در جهت اهداف غیر ممکن تلاش می کنند و ارزش خود را تماماً طبق بهره وری و تحقق اهداف تعریف می کنند (برنز، ۱۹۸۰).

هاماچک (۱۹۷۸) دو نوع کمال گرایی را بیان نمود. نوع بهنجار یا مثبت شامل انتخاب انتظارات و اهداف واقع گرایانه و معقول است و با نیاز به پیشرفت برانگیخته می شود. بعد دوم نورتیک یا منفی می باشد که به ویژگی انتخاب اهداف غیرواقع گرایانه مشخص می شود که با ترس از شکست راه اندازی می شود.

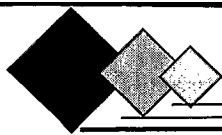
تعریف عملیاتی: کمال گرایی به میزان نمره ای که آزمودنی در پاسخگوئی به پرسشنامه کمال گرایی بشارت کسب می نماید، بر می گردد.

۲-۱-۶- اضطراب امتحان

تعریف نظری: اضطراب امتحان در حقیقت نوعی اضطراب عملکرد است و با تشویش و نگرانی دانش آموز به خاطر ترس از شکست همراه می باشد که قبل، در طول و یا بعد از یک امتحان رخ می دهد (لینس^۱، ۲۰۰۴).

تعریف عملیاتی: میزان نمره بدست آمده آزمودنی در پرسشنامه اضطراب امتحان TAI ساخته ابوالقاسمی و همکاران ۱۳۷۵ می باشد و میزان اضطراب امتحان هر فرد نمره ای است که از این مقیاس به دست می آورد.

¹ - Linss

۳-۱-۶- انگیزه پیشرفت

تعریف نظری: درک سی وایلد^۱ (۱۹۷۳)، بر این باور است که انگیزش پیشرفت میل و اشتیاق و یا تلاش و کوششی است که فرد برای دستیابی به یک هدف یا تسلط بر اشیاء و امور یا افراد و اندیشه ها و رسیدن به یک معیار متعالی از خود ابراز می دارد (پارسا، ۱۳۷۶، ص ۲۰).
تعریف عملیاتی: نمره ای است که آزمودنی ها در پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس کسب می نمایند.

۴-۱-۶- پیشرفت تحصیلی

تعریف نظری: پیشرفت تحصیلی به جلوه ای (نمای) از جایگاه تحصیلی فراگیران اشاره دارد که این جلوه ممکن است بیانگر نمره ای برای یک دوره، میانگین نمرات در دوره ای مربوط به یک موضوع یا میانگین نمرات دوره های مختلف باشد (شعاری نژاد، ۱۳۷۵، ص ۲).
تعریف عملیاتی: رتبه ای که آزمودنیها در کنکور آزمایشی مرحله اول (۲۵ درصد اول) برگزار شده در موسسات آموزشی کسب نموده اند.

¹ -Dereck, C,ovilder